

19 Φεβρουαρίου 2020

Μητροπ. Σουρόζ κυρός Αντώνιος (Bloom): Το ζωογόνο νερό το έχει ρουφήξει η στεγνή άμμος...!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Δώσε μου αυτογνωσία

Μια μορφή συνάντησης με το Θεό είναι η συνάντηση «εν αληθεία». Μια συνάντηση είναι αληθινή, μόνον εφόσον τα συναντώμενα πρόσωπα είναι αληθινά. Με αυτή την άποψη, εμείς, συνεχώς νοθεύουμε αυτή τη συνάντηση. Όχι μόνο στον εαυτό μας αλλά και στην εικόνα που έχουμε για το Θεό, μας είναι δύσκολο να είμαστε

αληθινοί. Μέσα στη μέρα αλλάζουμε συνεχώς το κοινωνικό μας πρόσωπο έτσι, που να καταντά αγνώριστο στους άλλους, αλλά και στον ίδιο μας τον εαυτό.

Κι όταν έρθει η ώρα να προσευχηθούμε και θελήσουμε να παρουσιάσουμε ενώπιον του Θεού, νιώθουμε συχνά χαμένοι γιατί δεν ξέρουμε ποιά απ' αυτά τα κοινωνικά προσωπεία είναι το αληθινό ανθρώπινο πρόσωπό μας, ούτε έχουμε την αίσθηση της αληθινής μας ταυτότητας.

Τα διάφορα εναλλασσόμενα προσωπεία που παρουσιάζουμε στο Θεό δεν είναι ο εαυτός μας. Υπάρχει κάτι από τον εαυτό μας μέσα στο καθένα, αλλά λείπει το συνολικό πρόσωπο. Γι' αυτό το λόγο μια προσευχή που θα μπορούσε να βγει δυναμικά μέσα απ' την καρδιά του αληθινού προσώπου, χάνεται ανάμεσα στα εναλλασσόμενα σκιάχτρα του εαυτού μας που προσφέρουμε στο Θεό.

Καθένα απ' αυτά προφέρει κάποιος λόγο που είναι αληθινός με το δικό του αποσπασματικό τρόπο, μα δεν εκφράζει τα άλλα κομματιασμένα προσωπεία που υπήρξαμε κατά τη διάρκεια της μέρας. Είναι εξαιρετικά σημαντικό να βρούμε την προσωπική ενότητά μας, τη βασική μας ταυτότητα. Διαφορετικά δεν μπορούμε να συναντήσουμε το Θεό «εν αληθεία».

Η αναζήτηση αυτής της προσωπικής ενότητας μπορεί να πάρει καιρό. Πρέπει να επαγρυπνούμε συνεχώς ώστε κανένας λόγος ή πράξη μας να μην είναι ασυμβίβαστα με τη βασική προσωπική ακεραιότητα που επιδιώκουμε.

Πρέπει να προσπαθήσουμε να ανακαλύψουμε το αληθινό μας πρόσωπο, το μυστικό πρόσωπο, τον πυρήνα του προσώπου προς τον οποίο οδεύουμε, και τη μοναδική αιώνια αλήθεια που ενυπάρχει μέσα μας. Η ανακάλυψη αυτή είναι δύσκολη γιατί χρειάζεται να πετάξουμε στην άκρη όλα τα ψεύτικα ομοιώματά μας.

Από καιρό σε καιρό ξεπηδά από μέσα μας κάτι γνήσιο, όταν ξεχνιόμαστε, και ο αληθινός βαθύτερος εαυτός μας βγαίνει στην επιφάνεια σε στιγμές που μας συμπαρασύρει η χαρά, έτσι που να αδιαφορούμε αν κάποιος μας παρακολουθεί, και δεν βλέπουμε αντικειμενικά τον εαυτό μας, ή όταν πάλι ξεχνάμε τον εαυτό μας, σε στιγμές μεγάλου πόνου, σε στιγμές που μας καταλαμβάνει βαθιά θλίψη ή δέος.

Σε όλες αυτές τις ευκαιρίες βλέπουμε κάποιο μέρος του πραγματικού μας εαυτού. Δεν περνάει όμως λίγη ώρα και το αποστρεφόμεστε γιατί δεν θέλουμε να 'ρθουμε αντιμέτωποι μ' αυτό μας το πρόσωπο. Το φοβόμαστε, μας αποπροσανατολίζει.

Εν τούτοις αυτό είναι το πραγματικό πρόσωπο που υπάρχει μέσα μας. Και ο Θεός μπορεί να το σώσει αυτό το πρόσωπο, όσο αποκρουστικό και αν φαίνεται, επειδή είναι αληθινό. Ο Θεός δεν μπορεί να σώσει το φανταστικό πρόσωπο που

προσπαθούμε να Του δείξουμε ή να δείξουμε στους άλλους και στον εαυτό μας.

Όπως ψάχνουμε, με τις ευκαιρίες που προαναφέραμε, να βρούμε το πραγματικό μας πρόσωπο, έτσι πρέπει να αναζητούμε συνεχώς το πρόσωπο που είμαστε απέναντι στον Θεό. Πρέπει να ζητούμε το Θεό μέσα μας και τον εαυτό μας μέσα στο Θεό. Τούτο είναι έργο πνευματικής ενδοσκόπησης που πρέπει να μας απασχολεί κάθε μέρα της ζωής μας.

Αρχίζουμε απλά: Όταν διαβάζουμε την Αγία Γραφή, πρέπει να παραδεχτούμε ειλικρινά πως μερικά χωρία δεν μας πολυσυγκινούν. Συμφωνούμε με αυτά που λέει ο Θεός γιατί δεν έχουμε κανένα λόγο να διαφωνήσουμε. Μπορούμε να αποδεχόμαστε τούτη ή εκείνη την εντολή ή θεία ενέργεια γιατί δε μας αγγίζει προσωπικά, γιατί δεν συνειδητοποιούμε ακόμη τι είναι επόμενο να απαιτηθεί από μας. Και άλλα χωρία πραγματικά μας απωθούν. Αν είχαμε το κουράγιο, θα λέγαμε «όχι» στο Θεό. Θα πρέπει να σημειώσουμε προσεκτικά αυτά τα χωρία: Είναι το μέτρο της απόστασης που μας χωρίζει από το Θεό και επίσης, ίσως το πιο σημαντικό για την παρούσα μας κατάσταση, είναι το μέτρο της απόστασης που χωρίζει το σημερινό μας εαυτό από τον «εν δυνάμει» οριστικό εαυτό μας. Γιατί το Ευαγγέλιο δεν είναι μία αλληλουχία εξωτερικών εντολών, είναι μία σειρά εσωτερικών προσωπογραφιών. Και κάθε φορά που λέμε «όχι» στο Ευαγγέλιο, αρνούμαστε να γίνουμε πρόσωπα με όλη τη βαθιά σημασία της λέξης.

Υπάρχουν πάλι χωρία του Ευαγγελίου που φλέγουν τις καρδιές μας, δίνουν φως στο νου μας και δονούν τη θέλησή μας. Δίνουν ζωή και δύναμη σε όλο το υλικό και ηθικό είναι μας. Τα χωρία αυτά αποκαλύπτουν τα σημεία όπου ο Θεός και η εικόνα Του ήδη συμπίπτουν μέσα μας, το στάδιο που έχουμε ήδη φθάσει, προσωρινά ή έστω φευγαλέα καθώς εξελισσόμαστε σε αυτό που καλούμαστε να γίνουμε. Αυτά τα χωρία πρέπει να τα σημειώσουμε ακόμη πιο προσεκτικά από τα άλλα που προαναφέραμε. Είναι τα σημεία στα οποία η εικόνα του Θεού είναι ήδη παρούσα μέσα σε μας, τους πεπτωκότες ανθρώπους.

Έτσι ξεκινώντας μπορούμε να αγωνιστούμε για να συνεχίσουμε τη μεταμόρφωσή μας στο πρόσωπο που νοιώθουμε ότι θέλουμε και καλούμαστε να γίνουμε. Πρέπει να δείξουμε πίστη σε αυτά τα αποκαλυπτικά σημεία. Σε αυτά τουλάχιστον πρέπει να μείνουμε προσκολλημένοι. Εάν το κάνουμε αυτό, τα χωρία αυτά θα πληθύνουν, οι απαιτήσεις του Ευαγγελίου θα συμπληρωθούν, θα γίνουν πιο συγκεκριμένες. Σιγά-σιγά η ομίχλη θα διαλυθεί και θα δούμε την εικόνα του προσώπου που πρέπει να γίνουμε. Τότε θα μπορέσουμε να σταθούμε ενώπιον του Θεού «εν αληθεία». Εν πάση περιπτώσει ας σημειωθεί ότι πέραν από αυτή τη βασική, ουσιώδη αλήθεια υπάρχει επίσης και η μερική αλήθεια της κάθε στιγμής.

Πόσο συχνά η προσευχή μας δεν είναι κίβδηλη επειδή προσπαθούμε να παρουσιάσουμε στο Θεό όχι όπως είμαστε, αλλά όπως φανταζόμαστε ότι Εκείνος θα ήθελε να είμαστε; Βάζουμε τα καλά μας ή δανειζόμαστε μπιχλιμπίδια... Γι' αυτό είναι σημαντικό πριν αρχίσουμε να προσευχόμαστε να αφιερώνουμε κάποιο χρόνο σε αυτοσυγκέντρωση, να σκεπτόμαστε και να συνειδητοποιούμε την πραγματική κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε όταν παρουσιαζόμαστε στο Θεό.

«Η καρδιά είναι έτοιμη, Κύριε, η καρδιά μου είναι έτοιμη» θα πρέπει να μπορούμε να πούμε. «Όπως ποθεί το ελάφι το δροσερό ρυάκι, έτσι ποθεί και η καρδιά μου εσένα, Θεέ μου».

Συχνά εν τούτοις σύρουμε τον εαυτό μας μπροστά στον Θεό, πιέζοντάς τον ασφυκτικά. Κάνουμε κάποιο καθήκον χωρίς καρδιά. Πιέζουμε τον εαυτό μας να εμφανιστούμε όπως ξέρουμε ότι είμαστε κατά βάθος, αλλά χωρίς εκείνη τη στιγμή να το νοιώθουμε. Το ζωογόνο νερό το έχει ρουφήξει η στεγνή άμμος...

Αυτό θα πρέπει, όμως, να το ομολογήσουμε στον Θεό, ο Οποίος είναι η αλήθεια. «Κύριε, Σε πλησιάζω με άδεια καρδιά, όμως πιέζω τον εαυτό μου να σταθώ ενώπιον Σου, από βαθύτερη πίστη. Σ' αγαπώ και Σε λατρεύω από τα βάθη του είναι μου, όμως σήμερα αυτό το είναι δεν μπόρεσε να βγει στη επιφάνεια».

Κάποτε ανακαλύπτουμε πως δεν είναι από βαθύτερη πίστη που παρουσιαζόμαστε μπροστά στο Θεό, αλλά από ένα δεισιδαίμονα φόβο, «αν δεν προσευχηθώ, ίσως ο Θεός αποσύρει την προστασία Του», σκεπτόμαστε. Θα πρέπει να παραδεχτούμε αυτή την επιφύλαξη και την έλλειψη πίστης και να ελπίσουμε στην αγάπη και στην εμπιστοσύνη του Θεού.

Υπάρχουν πολλοί άλλοι τρόποι με τους οποίους παρουσιαζόμαστε ενώπιον του Θεού. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλες αυτές τις ποικίλες περιστάσεις κάτω από τις οποίες προσευχόμαστε. Αλλιώς η προσευχή μας δε θα περιλαμβάνει ούτε καν την αλήθεια εκείνης της στιγμής. Θα είναι ένα τέλειο ψέμα, μια προδοσία του αρχαίου και του νέου Αδάμ που υπάρχει μέσα μας. Δε θα είναι αληθινή ούτε προς αυτό που είναι σταθερό και αιώνιο μέσα μας, ούτε προς τις προσωρινές μας διαθέσεις.

Πηγή: Αντωνίου του Σουρόζ, «Θέλει τόλμη η προσευχή».